

STANOWISKO

XI Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Poznaniu
z dnia 14 września 2024 roku

w sprawie potrzeb i możliwości modernizacji ogrodów działkowych

Rodzinne ogrody działkowe pełnią ważną rolę zarówno społeczną, jak i przyrodniczą w Polsce. Większość ogrodów działkowych zlokalizowanych jest w dużych miastach pełniąc funkcję terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, ułatwiają przepływ powietrza, przyczyniają się do redukcji zanieczyszczeń, dostarczają tlen i korzystnie zmieniają mikroklimat. Tak ważna rola ogrodów działkowych niesie za sobą konieczność utrzymania odpowiedniej jakości technicznej i prawidłowego wizerunku ogrodów działkowych w oczach społeczeństwa. Powyższe niesie za sobą konieczność stałej modernizacji i unowocześnienia ogrodów działkowych, licznych prac inwestycyjnych i remontowych tak, aby ich jakość i poziom wizerunkowy ROD był na poziomie potrzeb współczesnego społeczeństwa. W dzisiejszych czasach kiedy zapotrzebowanie na działki w ogrodach działkowych jest bardzo duże, konieczne jest pozyskiwanie gruntów na nowe ogrody działkowe, ale również ogromnie ważna jest potrzeba modernizacji oraz uatrakcyjnienia już istniejących ogrodów działkowych. Ogrody działkowe, w których infrastruktura ogrodowa jest przestarzała, pamiętająca czasy powstania ROD czy PZD, w żaden sposób nie są atrakcyjne dla osób zainteresowanych uprawą działki. Wobec powyższego konieczny jest stały nadzór ze strony organów zarządzających nad stanem infrastruktury ogrodowej, jej modernizacja i unowocześnianie. Działania ogrodów działkowych w tym zakresie są w ostatnich latach bardzo intensywne. Wiele zarządów ROD corocznie podejmuje inicjatywy i przygotowuje dokumenty na walne zebrania celem podjęcia decyzji o realizacji niezbędnych inwestycji w ogrodach działkowych. Również Polski Związek Działkowców, zarówno Krajowy Zarząd jak i Okręgowy Zarząd kładą duży nacisk na potrzebę rozwoju ogrodów działkowych i konieczność modernizacji ich infrastruktury. Z roku na rok liczba zadań inwestycyjno-remontowych w ogrodach działkowych rośnie, co świadczy również o świadomości działkowców i chęci użytkowania działki w ogrodzie działkowym na odpowiednim poziomie. Najstarsze ogrody działkowe w Okręgu mają ponad 100 lat, wiele ROD obchodzi swoje jubileusze 70-, 60- czy 50-lecia, wielokrotnie w tych ogrodach infrastruktura jest wyeksploatowana i zachodziła potrzeba jej remontowania czy wymiany. Bardzo ważna jest świadomość, zarówno struktur Związku jak i samych działkowców, potrzeby inwestowania i unowocześniania ogrodów działkowych. Jednymi z najważniejszych pod względem bieżącego funkcjonowania ogrodów działkowych ale też najdroższymi są inwestycje w sieci wodne i elektryczne. Nie bez znaczenia pozostają również dobrze utrzymane aleje ogrodowe czy ogrodzenia zewnętrzne ogrodów działkowych. Ważną rolę pełnią również elementy infrastruktury ogrodowej, które sprzyjają integracji społeczności działkowej oraz wpływają na zwiększenie potrzeb ruchu na świeżym powietrzu takie jak: place zabaw, siłownie zewnętrzne czy boiska. Obecność tych elementów w ROD w znacznym stopniu wpływa na podniesienie atrakcyjności ogrodu działkowego. Niezbędnym elementem każdego ROD jest

i winien być budynek administracyjny jakim jest Dom Działkowca lub Biuro Zarządu ROD. Polski Związek Działkowców od kilku lat dąży do podjęcia wszelkich możliwych działań, aby wszystkie ogrody działkowe wyposażone były w budynki administracyjne poprzez propagowanie i realizację oraz wdrażanie Programu Budowy Siedzib. Nie bez znaczenia pozostaje również bardzo duże wsparcie finansowe Związku w realizacji tego ważnego zdania. W obliczu kończącej się kadencji stwierdzić należy, że Program w Okręgu nie został w pełni zrealizowany. Nadal funkcjonują ogrody działkowe, które nie mają swojej siedziby, co sprawia, że praca organów Związku w niektórych ogrodach jest bardzo utrudniona, a często także prowadzi do nieprzestrzegania ochrony danych osobowych działkowców. W rozpoczynającej się kadencji winny być podjęte wszystkie możliwe działania prowadzące do pełnej realizacji Programu Budowy Siedzib Zarządów ROD, tak aby organy statutowe w ROD mogły rzetelnie i prawidłowo wykonywać swoje obowiązki, a dokumentacja ogrodu działkowego i działkowców mogła być prawidłowo zabezpieczona.

Polski Związek Działkowców w kończącej się kadencji opracował i wdrożył ważne dla ogrodnictwa działkowego programy, których celem jest zwiększanie atrakcyjności i unowocześnienie ogrodów działkowych jak: Program Unowocześniania Infrastruktury Rodzinnych Ogrodów Działkowych – ROD XXI wieku, Otwarty Program Społecznego Rozwoju ROD czy Otwarty Program Rozwoju ROD. Programy te określają wytyczne do działań i stanowią inspirację do ich realizacji tak, aby rodzinne ogrody działkowe unowocześnić i spełnić oczekiwania współczesnego społeczeństwa. Programy te są wdrażane w Związku od wielu lat i pozwalają realizować zdania inwestycyjne i modernizować ogrody działkowe na właściwym poziomie.

Ważnym aspektem w realizacji zadań inwestycyjno-remontowych w ogrodach działkowych są środki finansowe niezbędne do ich realizacji. W obecnych czasach, przy wzroście kosztów spowodowanym inflacją, podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu unowocześnienie i modernizację ogrodów działkowych jest bardzo kosztowne. Mimo wszystko działania te są podejmowane i poziom techniczny oraz wizualny ogrodów działkowych wciąż rośnie. Ogromny ciężar wydatków związanych z modernizacją ogrodów działkowych spoczywa na działkowcach. Polski Związek Działkowców dokłada wszelkich starań, aby wspierać finansowo ogrody działkowe i działkowców. Udzielane są dotacje z Funduszu Rozwoju ROD dla ogrodów działkowych zarówno przez Krajowy, jak i Okręgowy Zarząd PZD. Bardzo dużą pomocą finansową dla ROD są niskoprocentowe pożyczki z Funduszu Samopomocowego PZD. Ta forma finansowania inwestycji pozwala na szybką realizację, szczególnie wysokowartościowych zadań, co ma znaczenie przy ciągle rosnącym poziomie cen materiałów budowlanych i robocizny. W aktualnych realiach cenowych realizacja inwestycji i remontów jest znaczącym obciążeniem finansowym i w wielu przypadkach przekracza możliwości finansowe działkowców i Związku. Z tego też względu szczególne znaczenie mają tutaj możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych z jednostek samorządu terytorialnego, co jest zgodne z art. 17 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Środki zewnętrzne przeznaczone są na budowę i modernizację infrastruktury ogrodowej, co przyczynia się do podwyższania standardu ogrodów i poprawy warunków wypoczynku i rekreacji działkowców. Corocznie ze

środków budżetowych samorządów trafia do ogrodów działkowych kilka milionów złotych, co w znacznym stopniu wpływa na możliwość modernizacji i unowocześniania ogrodów działkowych. W tym miejscu należy złożyć ogromne podziękowania Urzędom Miast i Gmin, które doceniają znaczenie i widzą potrzebę inwestowania w rozwój ogrodów działkowych. Szczególne podziękowania należy złożyć na ręce Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, z którego budżetu przeznaczono już około 6 mln złotych na rozwój infrastruktury ogrodowej. Dzięki okazanemu wsparciu ogrody działkowe mogą się rozwijać i służyć zarówno działkowcom, jak i całemu społeczeństwu. Warty zaakcentowania w niniejszym stanowisku jest fakt pozyskania w ostatnim czasie środków unijnych dla ogrodów działkowych przez realizację programu realizowanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pn. Rozwój zielonej infrastruktury poprzez wsparcie ogrodów działkowych. Dziesiątki milionów złotych, które trafiły do ogrodów działkowych pozwoliły na modernizację infrastruktury ogrodowej, jak również umożliwiły wyposażenie ogrodów działkowych w elementy pozwalające podnieść ich jakość ekologiczną i środowiskową. W ramach programu wybudowano ścieżki edukacyjne, wprowadzono elementy sprzyjające rozwojowi bioróżnorodności, urządzenia oszczędnej gospodarki wodnej, jak i nasadzenia znacznej ilości zieleni, co sprawiło, że stały się jeszcze bardziej atrakcyjne dla społeczeństwa. Program ten otworzył przed ogrodami działkowymi nowe możliwości i należy dołożyć wszelkich możliwych starań, aby w przyszłości środki europejskie ponownie mogły pozwolić na rozwój naszych ogrodów działkowych. Szczęólnego znaczenia w najbliższej przyszłości nabiera szansa pozyskania środków unijnych dystrybuowanych na poziomach regionalnych. Należy szczegółowo analizować ogłaszane projekty grantowe, opracowywać wnioski i pozyskiwać w ten sposób środki na rozwój ogrodów. Bardzo liczymy na merytoryczną pomoc pracowników Urzędów, zwłaszcza Urzędu Marszałkowskiego niezbędną do właściwego opracowania wniosku i stworzenia szansy na pozyskanie grantów.

Okręgowy Zjazd Delegatów wskazuje na potrzebę ciągłego rozwoju i modernizacji ogrodów działkowych. Wymagać to będzie wysiłku zarówno ze strony samych działkowców, jak i organów statutowych Związku, które prowadząc mądrą politykę inwestycyjną przyczynią się do podniesienia poziomu wizerunkowego ogrodów działkowych na poziom dzisiejszych czasów. Niech nie brakuje inicjatyw i wysiłku inwestycyjnego, by nasze ogrody ciągle piękniały i zachęcały do wypoczynku.

.....

(Sekretarz Zjazdu)

.....

(Przewodniczący Zjazdu)

Poznań, 14 września 2024 r.

